

Отже, можна зробити такі висновки: 1) якщо в короткостроковому періоді корупція може мати певні позитивні наслідки, що виявляються в спрощенні паперової тяганини, то в довгостроковому періоді корупція призводить виключно до негативних наслідків; 2) у довгостроковому періоді через можливість інституціоналізації корупції економічне реформування є менш ефективним заходом боротьби з корупцією, ніж у короткостроковому періоді; 3) зволікання з боротьбою проти корупції ускладнює боротьбу з нею в майбутньому.

Скоробогатая Ю.
НТУ «ХПИ»

ПРОБЛЕМЫ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ В УКРАИНЕ

Налог на добавленную стоимость является одним из наиболее существенных налогов при определении эффективности налоговой системы, поскольку он является главным источником налоговых поступлений в бюджет, поэтому более всего влияет на макроэкономическую стабильность.

Проблема возмещения налога на добавленную стоимость отрицательно отображается на деятельности предприятий, особенно сильно это сказывается на предприятиях малого и среднего бизнеса, чьи обороты не являются значительными. Таким образом, невозмещенный НДС часто мог бы почти полностью покрывать их текущие расходы. Ряд политиков и чиновников отстаивают позицию, согласно которой низкая фискальная отдача от внутреннего НДС обусловлена высокой экспортной ориентированностью отечественной экономики. Однако налоговая нагрузка на предприятия, которые не могут уклоняться от уплаты налога, увеличивается, а порочный круг продолжается. При таких условиях не может наблюдаться развитие экономической системы, соответственно происходит снижения доверия населения к осуществляемой налоговой политике. Также администрирование НДС очень сложное. Количество изменений и дополнений, внесённых в закон об НДС, рекордное по сравнению с другими налогами. Изменения касались буквально всех сфер: налогооблага-

емых видов деятельности и отраслей, методов налогообложения и т. д. В соответствии с распоряжениями Государственной налоговой администрации порядок уплаты налога может быть разным для однотипных предприятий одной отрасли. Особенно страдают предприятия-экспортеры, имеющие множество деловых партнеров. Такая ситуация приводит к большому количеству штрафных санкций. Кроме значительных долгов перед корпоративным сектором (невозмещенный НДС), имеет место ещё одна очень существенная проблема, связанная с отсутствием учета невозмещенного НДС при расчете показателя государственного дефицита бюджета. Такая политика искусственного затягивания правительством дефицита бюджета Украины под запланированный показатель угрожает не только углублением имеющегося кризиса государственных финансов, а и срывом системы среднесрочного бюджетного планирования, поскольку необъективность отчётных данных повлияет на объективность перспективных прогнозных показателей бюджета.

Таким образом, на сегодняшний день одним из основных действий государственной власти должно быть построение системы администрирования НДС, которая позволяла бы увеличить доходы бюджета при одновременном уменьшении налоговой нагрузки на предприятия.

Сміла А.
НТУ «ХП»

МАКРОЕКОНОМІЧНИЙ ВИМІР ПРОБЛЕМИ КОРУПЦІЇ

Корупція – протиправна діяльність, яка полягає у використанні службовими особами їх прав і посадових можливостей для особистого збагачення; підкупність і продажність громадських та політичних діячів.

За змістом і сутністю фахівці розглядають корупцію в багатьох вимірах, але насамперед в економічному, політичному й культурному. Безумовно, політика й культура народу, які місять і правосвідомість, додають свої нюанси цьому явищу, але сфера економіки – це саме те середовище, заради якого чиновник і вступає в корупційні зв'язки, де корупція живиться й де є найбільші прибутки. Тому зворотний вплив корупції на

економіку особливо небезпечний, оскільки знижує ефективність економічної політики держави, змушує приватний бізнес переходити в тіньовий сектор, що зумовлює порушення законодавства, спотворює систему оподаткування та правила підприємницької діяльності, підштовхує підприємців вирішити свої питання поза правовим полем.

До найбільш негативних наслідків впливу корупції на економіку дослідники зараховують: 1) розширюється тіньова економіка; 2) порушуються конкурентні механізми ринку, оскільки часто у вигравші залишається не той, хто конкурентоспроможний, а той, хто незаконно зміг отримати переваги; 3) уповільнюється поява ефективних приватних власників насамперед через порушення під час приватизації, а також штучних банкрутств, поєднаних, як правило, із підкупом чиновників; 4) неефективно використовуються бюджетні кошти, зокрема під час розподілу державних замовлень та пільг; 5) підвищуються ціни за рахунок «корупційних витрат»; 6) в агентів з'являється зневіра у здатність влади встановлювати, контролювати й дотримуватися чесних правил ринкової гри; 7) погіршується інвестиційний клімат; 8) розширюються масштаби корупції в неурядових організаціях (на фірмах, підприємствах, у громадських організаціях). Це призводить до зменшення ефективності їхньої роботи, що знижує ефективність економіки країни загалом.

Отже, основне підґрунтя корупції, її детермінанти – насамперед в економіці. Саме з економіки криміналітет черпає кошти й засоби для свого існування. Вона залишається найуразливішою ланкою перед злочинним і корупційним натиском через недовершеність початих тут перетворень, слабкість, а нерідко й відсутність реальних важелів державного управління. За цих умов виживає лише той капітал, який зливається з державною бюрократією. Суб'єкти господарської діяльності, особливо малий і середній бізнес, фактично безправні та беззахисні перед таким свавіллям, перед інстанціями контролю. А це, зрештою, заганяє в тінь і законослухняні структури й людей, які хотіли б чесно жити, працювати, справна сплачувати податки.